

J u l

DOGAĐAJI OPSTEG KARAKTERA

1. jul – Posle duže opsade i teških borbi nemačka U. armija zauzela Sevastopolj.
2. jul – Vrhovni komandant NOP i DV Jugoslavije Josip Broz Tito izdao grupi proleterskih udarnih brigadu zapovest da napadnu ustaško-domobranske i žandarmerijske posade koje su obezbeđivale železničku prugu Sarajevo – Konjic i da zatim ovu prugu predu, porušivši sve objekte i uređaje na njoj.
- Vrhovni komandant NOP i DV Josip Broz Tito izdao štabovima proleterskih udarnih brigada naređenje da prilikom pohoda u pravcu Bos. krajine suzbijaju sve nepravilne postupke boraca i. intendantskih i drugih organa prema stanovništvu (u pogledu rekvizicije, konfiskacije ili zaplenc namirnica i stoke).
5. jul – U arktičkim vodama nemačke pomorske i vazduhoplovne snage uništile anglo-američki pomorski konvoj upućen za SSSR. Zbog toga je slanje materijala morskim putem bilo obustavljeno sve do septembra 1942.
- Iz Zagreba član Organizacionog sekretarijata CK KPJ za neoslobođene krajeve Ivo Lola Ribar uputio u Beograd direktivno pismo Pokrajinskom komitetu KPJ za Srbiju: upozna je ga sa ocenama i zaključcima CK KPJ i VS NOP i DV Jugoslavije o vojno-političkoj situaciji, perspektivama borbe i narednim zadacima; traži predlog za reorganizaciju GS NOP odreda za Srbiju.
- VS NOP i DV Jugoslavije reorganizovao GS NOP odreda Srbije. Za komandanta je određen Radivoje Jovanović Bradonja, koji je imenovan i za člana VS NOP i DV Jugoslavije.
- Jul p. – U Celovcu održan sastanak italijanskog visokog komesara za Ljubljansku pokrajinu i nemačkog gaulajtera za Korušku i Gorenjsku, na kome je izrađen plan za zajedničke operacije protiv NOP odreda Slovenije.
- Sa oslobođene teritorije u Zagreb stigao član Organizacionog sekretarijata CK KPJ za neoslobođene krajeve Ivo Lola Ribar radi sprovođenja u život direktiva CK KPJ i VS NOP i DV Jugoslavije.
6. jul – Radio-stanica »Slobodna Jugoslavija« objavila tekst »Rezolucije rodoljuba Crne Gore, Boke i Sandžaka«. To je bila prva vest o NOB-u i o izdaji Draže Mihailovića koju je prenela jedna saveznička radio-stanica.
- jul – Član Organizacionog sekretarijata CK KPJ za neoslobođene krajeve Ivo Lola Ribar uputio CK KPH i GS NOP odreda za Hrvatsku direktivno pismo u kome prenosi ocene i direktive CK KPJ u vezi sa razvojem NOB-a: CK KPJ smatra da okupator protiv NOB-a primenjuje novu taktiku: ne ide više »samo drumovima" i pokušava da oslobodilačku borbu skrene na bratoubilačku borbu; zbog toga CK KPJ pristupa formiranju krupnijih jedinica, a na političkom planu dosledno ostaje na liniji širokog NO fronta; izbegličku vladu Kraljevine Jugoslavije treba kritikovati zbog raspirivanja bratoubilačkog rata, a unutar zemlje treba tući Dražu Mihailovića i sve slične elemente koji rade protiv NOB-a; u Hrvatskoj se pruža mogućnost bržeg razvoja NOB-a, te je potrebno učvrstiti partijske organizacije, obezbediti pravilno sprovođenje partijske linije, pojačati agitaciono-propagandni rad a NOP odrede učvrstili vojnički i politički.
- Iz Zagreba član Organizacionog sekretarijata CK KPJ za neoslobođene krajeve Ivo Lola Ribar uputio pismo članu Politbira CK KPJ Edvardu Kardelju u Sloveniju, obaveštavajući ga o ocenama i zaključcima Politbira CK KPJ i VS NOP i DV Jugoslavije u vezi sa situacijom stvorenom posle okupatorsko-kvislinških operacija u proleće 1942. (tzv. treće ofanzive): postupci okupatorskih snaga su sračunati na odvajanje masa od KPJ; potrebno je obezbediti centralizovano rukovođenje partijskim organizacijama u svim pokrajinama i pojačati budnost u odnosu na skretanje s linije NOB-a; treba sovjetsko-engleski sporazum smišljeno iskoristiti u daljem političkom radu.

10. jul — U s. Solakovu Kulu (kod Prozora) u VS NOP i DV Jugoslavije stigli prvi kuriri iz GS NOP odreda za Sloveniju.
12. jul — VS NOP i DV Jugoslavije upoznao Kominternu sa saopštenjem Generalštaba domobranstva o sporazumu četnika i ustaša da se bore protiv NOP-a.
- U Ljubljani održan sastanak između komandanta italijanskog 11. armijskog korpusa i komandanta nemačke 18. vojne oblasti. Razgovarali su o zatvaranju nemačko-italijanske granice za vreme ofanzive italijanskih snaga protiv partizanskih jedinica u Sloveniji i istovremenom preduzimanju ofanzivnih dejstava protiv partizanskih jedinica na dolu Slovenije anektiranom od Nemačke.
13. jul — Na sastanku u Zimonjića kuli (kod Avtovca), kome su prisustvovali Ilija Trifunović, Dobrosav Jevđević, Petar Bačović, Zaharjja Ostojić i drugi četnički komandanti, dva predstavnika zemljoradničke stranke i novinar Milan Sanlić, Draža Mihailović je istakao da u datoj situaciji treba biti lojalan prema NDH, a boriti se jedino protiv partizanskih snaga. Trifunović je postavljen za komandanta četničkih snaga u Dalmaciji, Lici i zapadnoj Bosni. Na sastanku je postojeća situacija ocenjena kao vanredno povoljna za razvoj četničkog pokreta.
- Jul p. p. — Komanda italijanskog 6. armijskog korpusa izvestila Višu komandu »Slovenija — Dalmacija« (Superslodu) da su, u toku maja i juna, za vreme operacija u istočnoj Bosni, Crnoj Gori, Hercegovini i obalskoj zoni severno od Neretve, jedinice mostarske vazduhoplovne grupe izvele: 144 teška i laka bombardovanja, 67 tučenja malim bombama i mitraljiranja, 255 akcija radi izviđanja i veze i 115 avio-snažbevanja putem avio-bacanja i avio-transporta.
- U Kočevskoj dolini održan sastanak predstavnika GS NOP odreda za Sloveniju i Štaba 5. operativne zone NOP odreda Hrvatske, na kome je napravljen plan zajedničkih akcija na slovenačkoj i hrvatskoj teritoriji.
- Jul s. — U Zemunu Ivo Lola Ribar, član Organizacionog sekretarijata CK KPJ za neoslobodjene krajeve održao sastanak sa članovima PK KPJ za Srbiju, na kome je razmotrena vojno-politička situacija u Srbiji i stanje partijskih organizacija; obrazovan privremeni biro PK KPJ, sa sedištem u Beogradu, i GS NOP odreda za Srbiju; ponovo uspostavljen PK SKOJ-a; rešeno da se pokrene list »Glas jedinstvenog narodno-oslobodilačkog fronta za Srbiju«, nastavi učvršćivanje partijskih organizacija, učvrste postojeći NOP odredi i pride formiranju jezgra novih NOP odreda, pojača i proširi kampanja protiv Draže Mihailovića i uvećaju naponi za povezivanje sa rodoljubivim elementima.
17. jul — »Njujork herald tribjun« doneo članak o borbi jugoslovenskog naroda protiv sila Osovine, u kome se ta borba pripisuje četnicima Draže Mihailovića.
18. jul — Vlada SAD objavila rat Bugarskoj, Mađarskoj i Rumuniji.
24. jul — U Albaniji otpočeo opšti ustanak kidanjem linija u celoj zemlji i diverzantskim akcijama u Tirani, Valoni, Korči i drugim mestima.
- U Cetinju potpisan sporazum između guvernera Crne Gore armijskog generala Pir-cija Birolija i predsednika crnogorskog nacionalnog pokreta generala Blaža Đukanovića o zajedničkoj borbi protiv NO pokreta. Obrazovan je poseban Odbor crnogorskih nacionalista, sa sedištem u Cetinju, formirana su tri tzv. leteća odreda.
26. jul — U rejonu s. D. Malovana (kod Kupresa) vrhovni komandant NOP i DV Jugoslavije Josip Broz Tito održao prvi sastanak sa štabom 4. operativne zone NOP odreda Hrvatsko da bi se upoznao sa situacijom u Dalmaciji.
28. jul — Nemačke snage ponovo zauzele Rostov.
- Izbeglička vlada Kraljevine Jugoslavije predala protestnu notu poslaniku SSSR-a pri jugoslovenskoj vladi u Londonu, u kojoj zahteva da TASS objavi demanti povodom »Rezolucije rodoljuba Crne Gore, Boke i Sandžaka«.
- Iz Zagreba član Organizacionog sekretarijata CK KPJ za neoslobodjene krajeve Ivo Lola Ribar uputio pismo članu Politbira CK KPJ Edvardu Kardelju, u kome pronosi direktive CK KPJ o iskorenjivanju sektaštva da bi se izbegle štete kakve su bile u Crnoj Gori i Hercegovini; ukazuje na značaj OF, na potrebu za elastičnijim rešavanjem unutrašnjih problema i na sprovođenje odgovarajuće taktike u pogledu borbe i čuvanja žive sile; javlja da su oživele partizanske akcije u Hrvatskom zagorju i da je tamo održano savetovanje sa predstavnicima svih okružnih komiteta s tog terena; daje podatke o vezama sa PK KPJ za Vojvodinu i Srbiju, navodeći da je tamo strahovit teror.

31. jul — U Gorici predsednik vlade Kraljevine Italije Benito Musolini održao sastanak s načelnikom Glavnog generalštaba, načelnikom Generalštaba vojske, komandantom, načelnikom šlaba i komandantom vazduhoplovstva Više komande Slovenija — Dalmacija« (Superslode) i komandantima italijanskog 5. i 11. armijskog korpusa, na kome su razmotreni vojno-politička situacija i tok operacija protiv NOP odreda u Sloveniji i susednim područjima. Musolini je odobrio preduzete mere i naredio da se ubrza tempo operacija i još oštrijim merama (»gvoždem i vatrom-) uspostavi mir. Odobrena je saradnja sa četnicima Draže Mihailovića.

BOSNA I HERCEGOVINA

- I. jul — Delovi 5. krajiškog NOP odreda ušli u Drvar, koji su toga dana napustili delovi italijanske divizije »Sasari«.
- U s. Grabskoj (kod Doboja) otpočeo dvodnevni sastanak štabova četničkih odreda srednje Bosne (Zeničkog, Trebavskog, Ozrenskog, Borjanskog i odreda »Kočić«, puka »Manjača« i bataljona »Obilić«), na kome je izabran Glavni štab bosanskih četničkih odreda i priznati su svi ugovori zaključeni sa ustaškom NDH o saradnji u borbi protiv narodno-oslobodilačkog pokreta i o uključivanju četničkih jedinica u oružane snage NDH.
3. jul — Dva bataljona 1. krajiške NOU brigade sa delovima 1. bataljona 2. krajiškog NOP odreda, posle dvočasovne borbe, zauzeli Dobrljin (kod Bos. Kostajnice). Zarobljen je 3. bataljon domobranskog 3. pešadijskog puka (305 vojnika i oficira) a ž. st., pilana, separacija, električna centrala i vojne zgrade su spaljene. Naši gubici: 1 mrtav i 2 ranjena.
- 3/4. jul — Grupa proleterskih udarnih brigada porušila železničku prugu Blažuj — Konjic (40 km). Uništeno je 10 ž. st. sa posadama, uređajima i zatečenim vojnim parkom i 2 pilane. Do 8 jula su poružene još četiri ž. st. i oko 20 km železničke pruge. Ukupno je uništeno 32 lokomotive, 2 veća mosta (Lukač i Ostrožac), 14 ž. si., 1 Iožionica i 76 vagona.
- U rejonu Planinice (na komunikaciji Prijedor — Bos. Dubica) deo snaga 2. krajiškog NOP odreda razbio jedan nemački i dva domobranska bataljona i sa preko 10.000 izbeglica probio se iz okruženja na Kozari
- 4/5. jul — Glavnina 2. krajiškog NOP odreda (s ranjenicima i većim delom zbega), pod komandom Operativnog štaba za Kozaru, pokušala da se u rejonu Planinice probije iz okruženja na Kozari. Uprkos obostrano vrlo visokim gubicima, zbog velike nadmoćnosti neprijatelja probio se samo mali broj pojedinaca.
- 5/6. jul — Konjički bataljon Severnohercegovačkog NOP odreda zauzeo Ostrožac, i napao ž. st. Prenj (na pruži Sarajevo — Mostar).
6. jul — Dva bataljona 2. proleterske NOU brigade zauzeli Kreševo, i u sadejstvu sa dva bataljona 4. proleterske NOU brigade rasterali 176 ustaša, žandarma i milicionera, demolirali žand. st., opštinsku zgradu i rudnička postrojenja i spalili pilanu.
- Nastupajući u više kolona s komunikacije Fojnica — Kiseljak — Blažuj ojačani 738 puk nemačke 718. divizije, uz podršku avijacije, povratio Kreševo i odbacio 2. i 4. proletersku NOU brigadu iz dolina r. Lepenice i r. Kreševčice na pl. Bitovnji.
- Kod Bradine (na pruži Sarajevo — Mostar) inžinjerijski delovi Grupe proleterskih udarnih brigada srušili železnički most Lukač (danas: Bobotov most), raspona 52 m, čija je opravka trajala 2 meseca i 6 dana.
- Na privremenom aerodromu u Jelašinovačkom polju (kod s. Lušci-Palanke) nemački lovački avion bombom zapalio partizanski avion ('Potez«)¹.
- 7/8. jul — Prva krajiška NOU brigada, 1. krajiški i Banijski NOP odred i manji delovi 2. krajiškog NOP odreda, pod rukovodstvom Operativnog štaba NOP i DV za Bos. krajinu, napali Bos. Novi u cilju rasterećenja ostataka 2. krajiškog NOP odreda okruženih na Kozari. Zbog velike nadmoćnosti nemačko-ustaške posade, uprkos obostrano visokim gubicima, napad nije uspeo.
8. jul — Dva bataljona 1. proleterske NOU brigade, posle duže borbe, savladali ojačani 1. bataljon domobranskog 7. pešadijskog puka i zauzeli Konjic. Uništena su ž. st. i Iožionica sa 25 lokomotiva i 76 vagona.

¹ Dejstva toga partizanskog aviona izazvala je takvu zabunu kod neprijatelja da je on za mesec dana uništio tri vlastita (nenajavljena) aviona.

9. jul — Nemačka borbeno grupa »Sušnig« (738 puk nemačke 718. pešadijske divizije 1. bataljon domobranskog 5. pešadijskog puka) otpočela dvodnevno čišćenje Igman-planine u cilju razbijanja ostataka Kalinovičkog NOP odreda. Odred je izbegao sudar s nadmoćnim neprijateljem i prebacio se na pl. Zelengoru.
11. jul — Delovi 2. proleterske NOU brigade potisnuli 105 ustaških milicionera i nekoliko žandarmerijsku posadu i zauzeli s. Sebešić (kod Travnika), gde su porušili šumsku prugu i uništili 3 lokomotive 1 4 upravne zgrade pilane »Ugar«.
- Jedan bataljon italijanske divizije »Sasari«, ojačan četom tenkova i artiljerijom, i oko 250 četnika iz Bos. Grahova, uz podršku jedne eskadrile aviona, izvršili napad na partizanski bataljon »Starac Vujadin« Dinarsko-dalmatinskog NOP odreda u donjem Livanjskom polju. Do 13. jula neprijatelj je prodro do s. Sajkovića, ali je protivnapadom partizanskog bataljona »Starac Vujadin« i 2. dalmatinskog udarnog partizanskog bataljona odbačen u Bos. Grahovo. Između ostalih, zarobljeno je 38 italijanskih vojnika, dok ih se jedan deo podavio u blatu Zdralovac.
- U rejonu s. Kulaglića (kod Prozora), u susretnoj borbi između 4. bataljona 1. proleterske NOU brigade i jedne čete ustaške Crne legije, smrtno ranjena, a sledećeg dana podlegla ranama, politički komesar čete u 4. bataljonu Olga Jovičić Rita, narodni heroj.
- 11/12. jul — Treći bataljon 4. proleterske NOU brigade lako savladao manju ustaško-žandarmerijsku posadu i zauzeo G. Vakuf, gde su sutradan formirani NO odbor i Komanda mesta.
13. jul — Ojačana 3. proleterska NOU brigada razbila posadu od tri čete ustaša i zauzela Prozor.
- Us. Kalinu (kod Bugojna) od artiljerijske granate poginuo zamenik političkog komesara 1. bataljona 2. proleterske NOU brigade Milišav Matović, narodni heroj.
14. jul — Treći bataljon 2. i delovi 1. proleterske NOU brigade napali ž. st. Oborce (na pruzi Travnik — D. Vakuf). Napadnutim domobranima polučeti pristigao je u pomoć 1. bataljon domobranskog 5. pešadijskog puka, zbog čega napad nije uspeo. U borbi je poginuo komandant 3. bataljona 2. proleterske NOU brigade Dušan Dugalić, narodni heroj.
- Posle 24-časovne borbe delovi 1. proleterske NOU brigade uništili posadu jakog žandarmerijsko-ustaškog uporišta Sćit (kod Prozora). Naročito žestok otpor pružili su ustaše i fratri iz manastira Sćit.
- Italijansko-četničke snage iz Rame i Jablanice ušle u Konjic, koji su napustili delovi 1. proleterske NOU brigade i Mostarski (ranije Konjički bataljon).
15. jul — Druga proleterska NOU brigada pregazila r. Vrbas kod ž. st. Barica (nizvodno od D. Vakufa) i uhvatila vezu sa 3. krajiškim NOP odredom. Time su se spojile jedinice Grupe proleterskih udarnih brigada sa krajiškim Jedinicama.
16. jul — Prodorom od Bihaća i Bos. Novog, domobrani i ustaše zauzeli Bos. Krupu, iz koje su potisli delove 1. krajiškog NOP odreda
- 16/17. jul — Ojačana 4. proleterska NOU brigada napala dobro branjeni garnizon Bugojno (oko 900 vojnika — uglavnom ustaša). Uprkos velikom zalaganju napad je, uz osetne gubitke, odbijen. U borbi je ranjeno 23 i poginulo 22 borca među kojima i Milorad Jovančević, narodni heroj i/ 4. bataljona 4. proleterske NOLI brigade.
- Delovi ustaške Crne legije, koji su se probijali iz D. Vakufa u blokirani garnizon Bugojno, odbacili 3. bataljon 2. proleterske NOU brigade iz s. Urije, gde su zatim, pobili 65 ljudi, žena i dece. U borbi je poginula i politički komesar čete Rada Miljković, narodni heroj. Protivnapadom pristiglih pojačanja neprijatelj je istog dana odbačen u D. Vakuf, dok mu se glavnina probila u Bugojno
20. jul — Povereništvo PKJ za Bos. krajinu uputio direktivu okružnim komitetima KPJ; posle opširnije analize rada partijskih i masovnih organizacija, vojnih jedinica i NO odbora, ukazano na leva skretanja u propagandi, na desni liberalizam u odnosu prema nižim četničkim vodama i na sužavanje baze ustanka slabim radom među muslimanima i Hrvatima i postavljeni detaljni zadaci u vezi sa otklanjanjem nedostataka, uzdizanjem kadrova i poboljšanjem rada NO odbora i masovnih organizacija
- Posle jedanaestodnevne blokade delovi 5. i 3. krajiškog NOP odreda zauzeli Glamoč Glavnina 18. čete domobranskog 13. pešadijskog puka probila se u Livno, dok je ostatak uništen.

- U Nevesinju italijanski vojnici streljali političkog komesara Operativnog štaba NOP odreda za Hercegovinu i južnu Dalmaciju Mira Poparu, narodnog heroja.
 - Druga i 4. proleterska NOU brigada i tri bataljona 1. proleterske NOU brigade izvršili novi napad na ponovno ojačani garnizon u Bugojnu. Slabo organizovan i nejednovremeno i nepovezano otpočet, napad se, i pored obostrano vrlo visokih gubitaka, završio neuspeliom.
22. jul
- Na pl. Zelengori sedam četničkih odreda (jačine oko 2.200 četnika) okružilo i napalo 5. proletersku NOU brigadu, Hercegovački i Kalinovički NOP odred, zbog naroda i deo bolnice (170 ranjenika) VS NOP i DV Jugoslavije u s. Vrbnlci. U dvodnevnom borbama partizani su se, sa zbegom i ranjenicima, probili u Miljevinu, ali je pri probiju razbijen Kombinovani bataljon i odsečen 3. bataljon (koji se posle 17 dana probio u sastav svoje brigade). U borbi sa četnicima, između ostalih, kod s. Rataja je poginuo pomoćnik političkog komesara Kombinovanog bataljona Dragoslav Bogavac, narodni heroj.
 - U Drvaru, na konferenciji predstavnika opštinskih i seoskih NO odbora, izabran SNO odbor za Drvar.
24. jul
- Delovi 3. proleterske NOU brigade i partizanski bataljon »Vojin Zirojević« posle kraće borbe zauzeli Šujicu.
 - Peta proleterska NOU brigada i Hercegovački NOP odred, opterećeni bolnicom i zbegom, otpočeli osmodnevni marš pod borbom sa pl. Zelengore prema Prozoru. Do Igman-planine na maršu je učestvovao i Kalinovički NOP odred (50 boraca), čije je poznavanje terena znatno koristilo.
- 25/25. jul
- Delovi 1. proleterske NOU brigade zauzeli Duvno. Posada (po jedan vod ustaša i domobrana) pobjegla je u Posušje.
26. jul
- Na Patriji (na putu Prijedor — Bos. Dubica) četiri čete 2. krajiškog NOP odreda napale ustaški bataljon »Devčić« (iz nemačke borbene grupe »Borovski«) i odbacile ga u s. D. Jelovac.
 - U Podgrmeću, na sastanku predstavnika Štaba t. operativne zone NOP odreda Hrvatske, Operativnog štaba NOP i DV za Bos. krajinu 1 štabova 1. i 2. krajiškog, Banijskog i 1 i 2. kordunaškog NOP odreda, usklađena dejstva i razrađen plan saradnje jedinica Operativnog štaba NOP i DV za Bos. krajinu i 1. operativne zone NOP odreda Hrvatske. Između ostalog, predviđeno je zajedničko čišćenje neprijateljskih uporišta u Cazinskoj krajini.
27. jul
- Po završetku čišćenja pl. Kozare i pi. Prosare nemačka borbena grupa »Vestbosnien« počela čišćenje prostora između luka Sane i Une i komunikacije Bos. Dubica — Prijedor. Glavna kolona ove borbene grupe okružila je na Pastirovu 1. partizanski bataljon i 2. partizansku četvu Udarnog bataljona 2. krajiškog NOP odreda, ali su se oni, podjeljeni u dve kolone, do 30. jula bez većih gubitaka probili na pl. Kozaru, dok je neprijatelj još nekoliko dana »pročešljavao« prazan prostor.
 - U borbi s četnicima u Pljevi (kod Jajca) poginuo komandir Udarne čete 3. krajiškog NOP odreda Dušan Rakita, narodni heroj.
28. jul
- Posle trinaestčasovne borbe 1. krajiška NOU brigada, sa delovima 1. 3. i 5. krajiškog NOP odreda, zauzela Ključ. Razbijene ustaše i delove domobranskog 10. pešadijskog puka je podržavala avijaciju, koja je u toku napada zapaljivim bombama spalila grad.
 - U s. Zabrđu (pod pi. Bitovnjom) 1. bataljon 738. puka nemačke 718. pešadijske divizije iznenadio na sastanku zbog i bolnicu 5. proleterske NOU brigade i Hercegovačkog NOP odreda. Protivnapadom, delovi 5. proleterske NOU brigade 1 Hercegovačkog NOP odreda spasili su bolnicu i zbog uz gubitke oko 45 izbačenih iz stroja među njima i lekar Hercegovačkog NOP odreda dr Safet Mujić i puškomitraljezac iz 5. proleterske NOU brigade Dragan Cerović, narodni heroji.
 - Ispadom iz Kupresa jedan ojačani bataljon ustaške Crne legije, podržan četom tenkova i avijacijom, iznenadio delove 3. i 1. proleterske NOU brigade, uništio s. Malovan i zauzeo Šujicu i Duvno. Istovremeni pokušaj neprijateljske posade iz Livna da se sa ovim bataljonom poveže u Šujici sprečio je na Borovoj glavi partizanski bataljon »Vojin Zirojević«.
31. jul
- Posle četvorodnevnih borbi 1. krajiška NOU brigada, sa po jednim bataljonom 1, 2. i 5. krajiškog NOP odreda, zauzela Sanicu i desetak u međurečju Sane i Sanice.

HRVATSKA

- 1. jul*
- Na pi. Promini jake italijanske, ustaške, četničke i domobranske snage opkolile oko 170 boraca partizanskog bataljona »Bude Borjan« koji se, uz gubitke od 10 boraca, probio u pravcu Bukovice, nanevši neprijatelju velike gubitke.
 - Između s. Blata i žel. st. Lič. Jesenice 3. četa 3. bataljona 2. kordunaškog NOP odreda razorila prugu. Kada se, usled toga, prevrnuo voz, zarobljeno je 29 italijanskih vojnika, 3 četnika i 4 domobrana, a zaplenjeno 25 pušaka i 2 pištolja.
 - Između Pakraca i Badljevine delovi 1. bataljona 1. slavonskog NOP odreda porušili železničku prugu, tt veze u dužini od 4 km, 1 most i ž. st.
 - U Lici izašao prvi broj lista »Partizan«, organ GS NOP odreda za Hrvatsku.
- 1/2. jul*
- Jedinice 1. bataljona 2. kordunaškog NOP odreda zaplenile mnogo sanitetskog materijala u bolnici u Dugoj Resi, razoružale ustaško-domobransku posadu u s. Belavićima i razrušile železničku prugu između G. i D. Dubrava.
- 2. jul*
- Banijski NOP odred zauzeo s. Čunlić, ž. st. Kraljevcani, s. Bačugu (kod Gline), posade delom zarobio i zaplenio 138 pušaka, 5 p. mitraljeza, oko 12.000 metaka i mnogo druge ratne spreme.
 - Na putu Otočac — Senj jedinice Udarnog bataljona Grupe NOP odreda za Liku napale italijansku i četničku kolonu i nanele im gubitke od 11 mrtvih.
- 3. jul*
- Prvi bataljon 1. ličkog NOP odreda »Velebit« i bataljoni »Stojan Matić«, »Mičo Radaković« i »Krbava« 2. ličkog NOP odreda zauzeli Podlapac (Lika). U toj borbi i prilikom čišćenja okoline, do 5. jula, ovi su zarobili oko 250 neprijateljskih vojnika i zaplenili 147 pušaka, 1 mitraljez, 2 p. mitraljeza i drugu ratnu opremu. Bataljoni su imali 4 mrtva i 29 ranjenih, a neprijatelj 30—40 mrtvih.
 - Kod s. Prečeca (na pruzi Ivanić-Grad — Zagreb) diverzantska grupa GS NOP odreda za Hrvatsku miniranjem srušila nemački brzi voz. Lokomotiva i 3 vagona su uništeni a nekoliko vagona je oštećeno. Neprijatelj je imao oko 60 mrtvih i veći broj ranjenih.
 - U s. Smoljancu (kod Slunja) ustaše napale i, u toku borbe, potisle delove partizanskog bataljona »Ognjen Priča« a zatim spalili selo.
 - Jedinice 1. bataljona I. slavonskog NOP odreda i Banijske proleterske čete zauzele s. Lipovljane (kod Banove Jaruge), koje su branili žandarmi i ustaše. Zapaljeni su ž. st. i skladište na stanici, žand. st. i opština. Zaplenjeno je 15 pušaka, 4. pištolja, 1700 metaka, nekoliko pisaaćih mašina i drugi ratni materijal.
 - Između Samobora i Stojdrage delovi 2. partizanske čete 2. zone NOP odreda Hrvatske razrušili put u dužini od 200 m. Zbog toga je saobraćaj bio prekinut više od 15 dana.
 - Na železničkoj pruzi Raduč — Medak delovi 1. bataljona 1. ličkog NOP odreda »Velebit« izvršili diverziju. Zbog toga je saobraćaj bio obustavljen 4 dana.
 - Kod s. Cenkova (blizu Đakova) delovi 2. bataljona 1. slavonskog NOP odreda napali iz zasede domobransku kolonu i naneli joj gubitke od 17 mrtvih i ranjenih.
 - U selima Farkašiću i Letovaniću (kod Siska) delovi 4. bataljona 1. kordunaškog NOP odreda razoružali žandarmerijske posade. Zaplenjeno je 20 pušaka, 5 pištolja, 10 bombi, 2000 metaka, 1 radio-aparat i druga ratna oprema.
 - Između Brod Moravica i Srpskih Moravica delovi 2. primorsko-goranskog NOP odreda porušili železničku prugu Ogulin — Rijeka. Usled toga je na tom mestu iskočio iz šina teretni voz, pa je saobraćaj bio obustavljen 3 dana.
- 4. jul*
- Po naređenju Štaba Grupe kordunaških NOP odreda formirane 1, 2. i 3. omladinska četa Grupe kordunaških NOP odreda
 - Kod s. Zakiopače (blizu Korenice) jedinice partizanskog bataljona »Ognjen Priča« odbile napad ustaša i nanele im velike gubitke.
 - Na putu Sv. Jana — Kalje (kod Imotskog) delovi 2. partizanske čete 2. operativne zone NOP odreda Hrvatske napali ustaše i naneli im gubitke od 11 mrtvih.
 - U s. Cetini (kod Sinja) delovi Srednjedalmatinskog NOP odreda razoružali italijansku posadu, zaplenivši 75 pušaka i mnogo municije.

5. jul
- Delovi grupe ličkih i kordunaških NOP odreda zauzeli V. i M. Melnicu, Pliješ i Ladevac, te napadali Slunj i Primišlje bez uspeha. Mesta su branili ustaše i domobrani. Neprijatelj je imao oko 90 mrtvih i ranjenih, a partizanske jedinice 10 mrtvih i 25 ranjenih.
 - Posle osmočasovne borbe delovi Srednjedalmatinskog NOP odreda zauzeli ustaško uporište u s. Ježević (kod Vrlike).
 - Na putu Kompolje — Žuta Lokva (kod Brinja) jedinice Udarnog bataljona Grupe NOP odreda za Liku vodile borbu protiv italijanskih vojnika i nanele im gubitke. Zaplenjen je 1 kamion pun vojnika.
 - U s. Pitvanska Plaža (na o. Hvaru) delovi Hrvatske partizanske čete razoružali finanse i zaplenili 4 puške, 300 metaka i drugi materijal.
 - Između s. Grobnika i Kamenjaka (Rijeke) delovi 2. primorsko-goranskog NOP odreda napali italijansku kolonu. U toj borbi neprijatelj je imao 9 mrtvih vojnika. Tom prilikom je poginuo Nikola Car Crni, komandant 2. primorsko-goranskog NOP odreda i učesnik španskog građanskog rata, narodni heroj.
- Jul p.
- Održani sastanci rukovodilaca pojedinih grupa antifašista i prvoboraca sa sektora Pule i Pazina. Analiziran je dotadašnji rad i određene su smernice za dalju delatnost: proširiti organizacije KPH i organizacije NOP-a; sakupljati oružje, hranu, odeću i novac, upoznati široke narodne mase sa ciljevima NOP-a.
 - Po naređenju GS NOP odreda za Hrvatsku, od Zumberačke čete, dve proleterske čete iz 1. i 2. kordunaškog NOP odreda i čete »Kljuka« formiran Zumberačko-pokupski NOP odred.
 - Formiran OK SKOJ-a za Hrvatsko primorje.
 - U svim selima opštine Vrgorac formirani seoski NO odbori.
6. jul
- Na komunikaciji Sića — Perjasica (kod Ogulina) 1. bataljon 2. odreda Grupe kordunaških NOP odreda napao ustaško-domobranksu kolonu, zarobio 20 domobrana i ustaša i zaplenio 3 p. mitraljeza i 20 pušaka.
 - Između Brloga i Kompolja (kod Brinja) jedinice Udarnog bataljona Grupe NOP odreda za Liku napale iz zasede italijanske vojnike, ubile 5 i zarobile 21 vojnika i oficira i zaplenile 15 pušaka, 1 mitraljez, 2 pištolja, 3200 metaka i 64 bombe.
 - Iz Gospića otpočeo dvodnevni napad ustaša i domobrana na delove 1. ličkog NOP odreda »Velebit« u rejonu Široke Kule i Ostrovice. Naše jedinice su odbile sve napade neprijatelja i prinudile ga na povlačenje u polazni garnizon.
7. jul
- U Hrvatskom Leskovcu (kod Zagreba) delovi 2. čete 2. operativne zone NOP odreda Hrvatske razoružali železničku stražu i porušili ž. st. skretnice i poštu.
 - Treća omladinska četa 2. bataljona 1. NOP odreda »Velebit« Grupe NOP odreda za Liku oborila neprijateljski avion u rejonu Gospića.
8. jul
- U s. Toboliću (kod izvorišta r. Mrežnice), po naređenju GS NOP odreda za Hrvatsku, od bataljona Marka Oreškovića«, »Petar Vuksan«, 2. bataljona 1. kordunaškog NOP odreda i Udarnog bataljona Banijskog NOP odreda formirana 1. hrvatska NOU brigada.
 - U s. Bogomoljama (na o. Hvaru) delovi Hvarske partizanske čete spalili opštinsku arhivu i razrušili poštu.
 - U s. Vrbnju (na o. Hvaru) delovi Hvarske partizanske čete razoružali posadu žand. st. Zaplenjeno je 6 pušaka, 2 pištolja i oko 250 metaka.
 - Kod s. Primišlja (blizu Slunja) proleterske čete Grupe kordunaških NOP odreda oborile neprijateljski avion tipa »Potez«.
 - Omladinske borbene grupe iz Kastva (kod Rijeke) i okoline pisale parole, bacale letke i izbrisale fašističke natpise na zidovima zgrada.
 - U Baniji izašao prvi broj lista »Vjesnik Banije«, organa NO odbora Banije.
9. fuj
- Na pruzi Blata — L. Jesenice — Javornik — Rudopolje 1. hrvatska NOU brigada otpočela trodnevne uspešne akcije. Zarobljena su 44 a poginulo je oko 40 italijanskih vojnika. Brigada je imala 2 mrtva i 3 ranjena; zaplenila je 44 puške, 3 p. mitraljeza, 10.000 metaka, 200 bombi i drugu ratnu opremu.

- Italijanske snage i četnici iz Gračaca i s. Otriča napali delove 3. ličkog NOP odreda u rejonu s. Otriča i s. Debelog Brda ali su, posle višečasovne borbe, odbačeni u polazne garnizone.
 - Bračka partizanska četa ušla u Postiru i u tvornici sardina »Neptun*« zaplenila konzerve i ulje koje su ranije italijanske vlasti rekvirirale. Ona je veći deo ulja i ribe podelila stanovništvu ostrva Braća.
10. jul
- Iz rejona Bos. Grahova, Sinja, Vrlike i Vagnja otpočeo napad italijanskih jedinica na područje Dinare (Vještića gora). Posle trodnevnih borbi jedinice 4 operativne zone NOP odreda Hrvatske su zaustavile napad neprijatelja.
 - Stab 1. operativne zone NOP odreda Hrvatske uputio Stabu Banijskog NOP odreda uputstvo o primeni manevra prilikom nastupanja većih neprijateljskih snaga.
 - Delovi partizanskog bataljona »Ognjen Priča« zauzeli ustaško uporište u s. Zeljavi (kod Korenice). Neprijatelj se povukao u s. Ličko Petrovo Selo.
 - Omladinske borbene grupe iz Kastva i okoline, uz pomoć stanovništva toga kraja, presekle tt veze na linijama Drenova — Saršoni i Kastav — Sv. Matej a potpuno uklonile kabel na liniji Marčelji — Klana.
- 10/11. jul
- Između G. i D. Dubrava (kod Ogulina) delovi 1. bataljona 2. kordunaškog NOP odreda razrušili železničku prugu na dva mesta i napali voz koji je neposredno posle toga naišao. Uništili su 2 lokomotive i 7 vagona i zarobili 4 domobranska oficira i 2 italijanska podoficira.
- jj jui
- Delovi 1. slavonskog NOP odreda i Banijska proleterska četa, posle sedmočasovne žestoke borbe, zauzeli ustaško uporište u s. Siraču (kod Daruvara). Neprijatelj je imao oko 20 mrtvih i ranjenih. Zaplenjeno je 26 pušaka, 600 metaka i drugi ratni materijal.
12. jul
- Delovi italijanskog 5. armijskog korpusa preduzeli napad na 2. primorsko-goranski NOP odred. U borbama do kraja jula italijanske jedinice su uspele da unište žetvu, spale oko 1000 kuća i streljaju oko 200 ljudi.
 - U s. Pothumu (kod Sušaka) italijanske jedinice izvršile masovni pokolj: streljale 169 ljudi, internirale u koncentracione logore Italije 185 porodica (800 članova), spalile su sve kuće u selu i opljačkale oko 1000 grla rogata stoke, 900 ovaca i 100 koza, nekoliko stotina svinja i 26 konja.
 - Delovi 3. bataljona 1. slavonskog NOP odreda zauzeli ustaško uporište u s. Đulavec (sada: Miokovlčevo), kod Daruvara, naneli ustašama gubitke od oko 60 mrtvih i ranjenih a sami imali 2 mrtva i 5 ranjenih boraca), zaplenili 30 pušaka, 4000 metaka i drugu ratnu spremu i zapalili žand. stanicu.
 - Delovi 3. bataljona 1. slavonskog NOP odreda zauzeli domobransko uporište u s. Pušini (kod Podrav. Slatine), zaplenivši 36 pušaka i 2 p. mitraljeza, a zatim, održali miting sa stanovništvom sela i zarobljenim domobranima.
 - Na pruzi Blinjski Kut — Sunja diverzantska grupa GS NOP odreda za Hrvatsku digla u vazduh teretni voz s naftom, uništivši lokomotivu i 3 vagona. Saobraćaj je bio obustavljen 22 časa.
 - U s. Orehovici (kod Rijeke) italijanske vlasti streljale člana OK KPH za Hrvatsko primorje Rada Supića, narodnog heroja.
 - U srezu Vrginmost održan manifestacioni narodni zbor kome je prisustvovalo oko 5.600 ljudi.
13. jul
- Otpočeo dvodnevni napad partizanskih bataljona »Božidar Adžija« i »Krbava« na s. Doljane (kod Otočca) u kome je 60 četnika zarobljeno, 10 ranjeno, a 2 četnika su poginula. Zaplenjeno je: 54 puške, 2 mitraljeza i druga oprema. Gubici bataljona: 4 mrtva i 12 ranjenih.
14. jul
- Otpočeo trinaestodnevni napad delova Grupe NOP odreda za Liku na neprijateljska uporišta u zapadnoj Lici. U borbama do 26. jula partizanske jedinice su zauzele sela Brušane, Debelo Brdo, Podoštre. Podum, Baške, Oštarije. Kolakovicu, Smiljan. Bogdanić. D. Pazarište. Bužim, Rastoku, Kalinovaču, Popovaču, Sv. Ivan i Bačinac i prinudile italijanske snage, ustaše, domobrane i četnike na povlačenje u Karlobag, Gospić i Otočac, nanevši im velike gubitke. Pored toga, one su porušile puteve, vodove i mostove na tom području, u svim selima održale zborove, formirale seoske NO odbore, odbore AF?-a i omladine.

- Delovi Severnodalmatinskog NOP odreda napali četničko uporište u s. Mokro Polje (kod Knina), ali se posle kraće borbe povukli zbog dolaska neprijateljskog pojačanja. Poginulo je 5 četnika, a 19 ih je zarobljeno. Zepljeno je 20 pušaka.
 - Kod s. Podoštra (blizu Gospića), u borbi protiv ustaša, poginuo član Sreskog komiteta KPH za Gospić i politički komesar t. bataljona 1. ličkog NOP odreda »Velebit« Mirko Stullć, narodni heroj.
- 14/15. jul
- Jedinice 1. hrvatske NOU brigade otpočele dvodnevni napad na neprijateljska uporišta na železničkoj pruzi Plaški — Vrhovine. One su porušile 10 km pruge i 8 km tt veza. Napad na Ličku Jescnicu nije uspeo. Italijanske posade su imale 42 mrtva vojnika i oficira i mnogo ranjenih. Zapaljane su 3 stražare i 6 drvenih baraka. Zarobljena su 44 italijanska vojnika, a zaplenjeno je: 52 puške, 3 p. mitraljeza, 11.000 metaka, 200 bombi, 80 čebadi, 20 pari odela i druga ratna sprema. Saobraćaj je bio prekinut 8 dana.
15. jul
- U Hrvatskom primorju izašao prvi broj lista »Glas omladine«, organa Saveza mlade generacije za Hrvatsko primorje.
16. jul
- Otpočeo napad jakih italijanskih snaga (oko sedam bataljona), uz sadejstvo četničkog puka »Petar Mrkonjić« na jedinice Severnodalmatinskog i 3. ličkog NOP odreda u severnoj Dalmaciji i južnoj Lici. U borbama do 24. jula neprijatelj je uspeo da potisne snage NOP odreda u rejon Srba i da zauzme i spali Bruvno, sutradan je počeo da se povlači u Gračac.
 - Delovi Svilajske partizanske čete zauzeli domobransko uporište u s. Kukuzovac (kod Sinja) i razoružali posadu, zaplenivši 8 pušaka, 1 p. mitraljez, 20 bombi i 600 metaka.
17. jul
- Delovi 2. kordunaškog NOP odreda izvršili neuspeo napad na ustaško-domobransko uporište u Sići (kod Karlovca), pretrpevši gubitke od 6 mrtvih i 9 ranjenih boraca.
 - Drugi i 5. bataljon Banijskog NOP odreda izvršili neuspeo napad na ustaško uporište u s. Kuljanima (kod Dvora na Uni).
 - Kod s. Brezovice (blizu Zagreba) jake ustaško-domobranske snage napale i okružile delove 6. bataljona Banijskog NOP odreda. Posle kraće, ali žestoke borbe partizanske jedinice su probile obruč na 3 mesta i povukle se prema V. Gorici.
 - U Sutivanu održana konferencija delegata mesnih NO odbora na kojoj su izabrani Sreski i Izvršni NO odbor za otok Brač, sa sedištem u Sutivanu.
18. jul
- Guverner Dalmacije izvestio Predsednika italijanske vlade Benita Musolinija o vojno-političkoj situaciji u Dalmaciji, a zatim tražio još jednu diviziju za borbu protiv NOP odreda.
 - Na putu Novi — Senj 1. proleterski NOU bataljon Hrvatske, uz sadejstvo 3. bataljona 1. primorsko-goranskog NOP odreda, napao iz zasede motorizovanu bateriju 57. artiljerijskog puka italijanske divizije Lombardija- i uništio 4 topa, 2 kamiona i 1 oklopni automobil, a zaplenio 12 pušaka i mitraljez.
 - Italijanske snage, domobrani i ustaše iz Rakovice, Drežnik-Grada, Sadilovca, Tršca, Sturlića i Lađevca otpočeli napad na delove 2. kordunaškog NOP odreda u rejonu s. Močila — s. Mašvina—šuma Mašvina. Posle četvorodnevnih borbi neprijatelj je odbijen, ali je uspeo da za to vreme spali s. Mudrić Selo, jedan deo s. Močila i s. Jelov Klanac.
 - Kod s. Kamenskog Mosta (blizu Topuskog) delovi Banijskog 1. kordunaškog NOP odreda razbili dve čete ustaša iz V. Kladaše.
 - Kod s. V. Mlinske (blizu Bjelovara) partizanska Četa »Kasim Cehajić« posle kraće borbe razoružala domobransku stražu. Neprijatelj je imao 3 mrtva, 6 ranjenih i 5 zarobljenih vojnika.
 - Između žel st. Drivenika i Zlobina (kod Fužina) delovi 2. bataljona 1. primorsko-goranskog NOP odreda miniranjem srušili teretni voz. Uništeno je nekoliko vagona.
 - Kod s. Petrovine (blizu Jastrebarskog), u borbi protiv ustaša, poginuo komandant Zumberačko-pokupskog NOP odreda Slavko Klobučar Cort, narodni heroj.
 - Po naređenju Štaba 5. operativne zone NOP odreda Hrvatske formiran 1. udarni bataljon 1. primorsko-goranskog NOP odreda.
19. jul
- Između Plaškog i Ogulina jedinice 1. hrvatske NOU brigade napale neprijateljski transport i prinudile ga da se povrati u Plaški. Posle toga su vodile borbu protiv dva oklopna voza, ali su bile prinuđene da se povuku od pruge. U tim borbama ne-

prijatelj je imao 100 mrtvih i ranjenih vojnika i 8 zarobljenih. Zaplenjeno je 10 pušaka, 2 mitraljeza, i oko 3000 metaka. Naše jedinice su imale 2 mrtva i 3 ranjena borca.

- U rejonu s. V. Gorice (blizu Zagreba) ustaše napale i okružile 2. četu 6. bataljona Banijskog NOP odreda. Četa je uspjela da se probije i da izbegne veće gubitke.
- Na pl. Biokovu (u rejonu s. Graca) jedinice partizanskog bataljona »Jozo Jurčević« napale iz zasjede italijansku kolonu i, posle šestočasovne borbe, prinudile je da se povuče u Gradac.

20. jul

- Peti bataljon Banijskog i 4. bataljon 1. kordunaškog NOP odreda napali domobrane i žandarmerie u s. Cemernici (kod Gline), ali ih nisu razoružali. Neprijatelj je imao 14 mrtvih i 4 zarobljena vojnika i žandarma, a partizanske jedinice 2 mrtva i 3 ranjena borca.
- Kod s. Živogošća (blizu Makarske) delovi partizanskog bataljona »Jozo Jurčević« savladali posadu broda »Vis«, zaplenili materijal i potopili brod.
- OK KPH za Slav. Brod uputio stanovništvu proglas u kome ga poziva da ne predaje žetvu ustašama, već da kao jedan ustane protiv pljačke i bori se za slobodu Hrvatske.
- Delovi Hvarske partizanske čete upali u Vrbosku (na Hvaru) i iz fabrike sardina »Neptun« podelili stanovništvu oko 3000 kilograma ulja i oko 40.000 kutija sardina.

21. jul

- Kod s. Budinjaka (blizu Jastrebarskog) jedinice partizanskog bataljona »Josip Kraš« odbile napad ustaša i nanele im gubitke od 12 mrtvih i 9 ranjenih. Partizanske jedinice su imale 1 ranjenog borca.

22. jul

- Sekretar operativnog partijskog rukovodstva CK KPH Vladimir Popović uputio pismo članu Organizacionog sekretarijata CK KPJ za neoslobođene krajeve Ivi Loli Ribaru, u kome ga obaveštava o situaciji u Dalmaciji, o savetovanju sa PK KPH za Dalmaciju i njegovom popunjavanju i o popunjavanju okružnih partijskih organizacija.
- Prva hrvatska NOU brigada napala četnike u Ličkoj Jesenici i nanele im gubitke od 15–20 mrtvih i 10 zarobljenih. Brigada je imala 5 mrtvih i 9 ranjenih partizana.
- Između s. Bačine i Graca (kod Metkovića) delovi partizanskog bataljona »Jozo Jurčević« napali dva italijanska kamiona i putnički auto. Auto i jedan kamion su zapaljeni a drugi kamion je oštećen. Poginulo je ili ranjeno 12 italijanskih vojnika. Zaplenjeno je 7 pušaka, 2 mitraljeza, 3 pištolja, oko 2000 metaka i drugi materijal.
- Delovi 1. bataljona 1. slavonskog NOP odreda porušili ž. st. Brezine — Bujavica (kod Pakraca), i prugu i tt veze u dužini 3.5 km. a zapalile 4 zgrade i fabriku plinova sa svim postrojenjima i 1 automobil.

24. jul

- Prvi Primorsko-goranski NOP odred i 1. proleterski NOU bataljon Hrvatske napali s. Gomirje (kod Ogulina) i razoružali oko 50 četnika, aii selo nisu zauzeli zbog dolaska tenkova iz Vrbovskog.
- Delovi Banijskog NOP odreda zauzeli domobransko uporište u s. Brnjeuški (kod Gline), zarobili 45 domobrana a zaplenili 50 pušaka. 1 p. mitraljez, i mitraljez, oko 5500 metaka i drugu ratnu spremu. Neprijatelj je imao 6 mrtvih i 6 ranjenih, a naše jedinice su imale 2 mrtva i 2 ranjena.
- Delovi 2. bataljona 1. slavonskog NOP odreda zauzeli domobransko uporište u s. Gazijama (kod Našica), zarobili celu posadu i zaplenili 31 pušku i 2 p. mitraljeza.
- Kod brda Soplja (blizu Vodica) jedinice Primorske partizanske čete. braneci zbeg (preko 300 staraca, žena i dece), odbile napad jakih italijanskih snaga i nanele im velike gubitke.
- Delovi Bračke partizanske čete upali u Sutivan (na Braču) i zapalili opštinsku arhivu i spiskove vojnih obveznika.

25. jul

- Otpočelo trodnevno okružno partijsko savetovanje za Karlovac, na kome je detaljno razmatrana politička situacija na Kordunu i konstatovano da sve više Hrvata prilazi partizanima i da narod osuđuje četničko-ustašku saradnju. Na kraju su postavljeni zadaci: više pažnje posvetiti partijskom radu. podizanju novih vojnih i političkih kadrova i radu u masovnim organizacijama.
- Partizanska četa »Kasim Cehajić« i 2. četa 6. bataljona Banijskog NOP odreda zapalile i uništile postrojenja Nihagove pilane u s. Brestovcu (kod Bjelovara), zaplenile pun magacin hrane (koju su većim delom podelile radnicima pilane), uništile su 2 šumske lokomotive i zapalile ž. st. Brestovac.

- Na železničkoj pruzi G. Dubrave — Oštarije delovi Grupe kordunaških NOP odreda porušili 3 km pruge i 6 km tt veza i zapalili 2 stražare.
- 25/26. jul — Omladinci sa o. M. Iža izvukli iz italijanskih magacina rekvirirano ulje, te jedan deo podelili stanovništvu a drugi sakrili za partizane. Zbog toga su italijanske vlasti 26. jula uhapsile 81 lice i ukrcale u brod »Sofija« da bi ih sproveli u zadarski zatvor. Na moru, između M. i V. Iža, omladinci su napali i savladali italijansku oružanu pratnju i brodom se vratili u M. Iž, gde im se priključilo 248 omladinaca i omladinki. Istim brodom su krenuli na Dugi otok da bi se pridružili partizanskim jedinicama.
- 26. jul — Kod s. Londžice (na pruzi Našice — Slav. Požega) jedinice 2. bataljona L slavonskog NOP odreda uništile neprijateljski transportni voz.
- Ceta »Kljuka« Zumberačko-pokupskog NOP odreda zauzela ustaško uporište u s. Brkiševini (kod Gline).
- Delovi partizanskog bataljona »Jozo Jurčević*« zauzeli neprijateljsko uporište u s. Stanovac (kod Omiša) i uništili sva postrojenja u Pošti, Duvanskoj opitnoj stanici i Opštini. Selo su branili žandarmi.
- Korčulanski partizani zaplenili u Korčulanskom kanalu italijanski brod »Duks« i zarobili posadu.
- 27. jul — Po naređenju Štaba 1. operativne zone NOP odreda Hrvatske formiran Udarni bataljon Banijskog NOP odreda.
- 29. jul — Između s. Bilog Briga i Trnove Poljane (na putu Sinj — Livno) jedinice 1. dalmatinskog udarnog bataljona, u petočasovnoj borbi, razbile italijansku motorizovanu kolonu. Zapaljeno je 16 a oštećeno 7 kamiona. Oko 150 neprijateljskih vojnika je poginulo. Zaplenjeno je: 1 minobacač sa 72 mine, 41 puška, 2500 metaka i druga ratna oprema.
- U šumi Burdelju, u blizini V. Gorice (kod Zagreba), četa »Kljuka« Zumberačko-pokupskog NOP odreda zarobila 173 domobrana i 1 oficira. Pored toga, ona je u šumi Kljuki zapalila 6 kopa drvenog uglja i 20 vagona drva namenjenih za pogon pojedinih fabrika u Sisku i Capragu.
- 30. jul — Na Biokovu jedinice partizanskog bataljona »Jozo Jurčević« odbile napad italijanskih snaga iz s. Graca, s. Bačine i s. Brista (kod Metkovića), nanevši im gubitke od 6 mrtvih i 60 ranjenih vojnika.
- Na Strinčiću (na putu Vukmanić — Cerovac) delovi 1. kordunaškog NOP odreda napali žandarme i domobrane i naneli im gubitke od 6 mrtvih, 8 ranjenih, 3 zarobljena i 24 nestala, a zaplenili 21 pušku, 2 pištolja, oko 1000 metaka i drugi materijal.
- U Starom Gradu (na o. Hvaru) delovi Hvarske partizanske čete upali u zgradu Opštine i Poreske uprave i zaplenili sav novac a arhive spalili.
- 31. jul — OK KPH za Karlovac uputio dopis svim partijskim organizacijama i članovima Partije toga okruga, u kome izlaže političku situaciju u Hrvatskoj i stanje u partizanskim jedinicama.
- Jedinice 1. hrvatske NOU brigade i delovi jedinica 5. operativne zone NOP odreda Hrvatske izvršili neuspeo napad na italijansko-četničku posadu u s. Prokikama (kod Brinja). U toku borbi neprijatelj je imao oko 50 mrtvih i ranjenih, a naše jedinice su imale 1 mrtvog i 20 ranjenih boraca.
- Između ž. st. Plaše i Zlobina (na pruzi Ogulin — Rijeka) delovi 2. bataljona 1. primorsko-goranskog NOP odreda miniranjem srušili neprijateljski transportni voz.
- Delovi partizanskog bataljona »Jozo Jurčević« porušili put Zagvozd — Imotski i put Split — Makarska (kod s. Donje Brele) i onemogućili saobraćaj na tim cestama više od 15 dana.
- Delovi Bračke partizanske čete zauzeli Postiru (na Braču) i zapalili opštinsku arhivu i arhivu Finansijske uprave 1 spiskove vojnih obveznika. Mesto su branili žandarmi i italijanski vojnici.
- Delovi Bračke partizanske čete upali u opštinsku zgradu u Supetru (na o. Braču) i zapalili arhivu.
- Skojevaska grupa iz s. Sućurja (na o. Hvaru) iznela iz ustaške i domobranske karsarne celokupno neprijateljsko osnovno naoružanje (puške, sanduke s municijom i bombama, odeću i obuću) dok su pijani vojnici i stražari spavali.

- Udarni bataljon Grupe NOP odreda za Liku napao kasarne na Spilniku, u neposrednoj blizini Otočca. Bataljon je uspeo da zapali 15 zgrada u tom logoru, zatim se povukao.
- Jul k.*
 - Italijanske snage, ustaše i domobrani Iz Gospića odbacili jedinice 1. ličkog NOP odreda »Velebit« iz rejonu s. Široke Kule, s. Čukovca i s. Ostrovice, ali su kod s. Barlete odbijeni. U toku borbi neprijatelj je zapalio sela Ostrovlcu i Čukovac.
 - Formiran novi opštinski NO odbor Makarska.
 - Formiran opštinski NO odbor Gradac (kod Makarske).
- Jul!*
 - CK KPH za Veljun uputio proglas narodu loga sreza, u kome izlaže uspehe NOB za proteklu godinu i poziva stanovništvo da stupa u redove partizanskih jedinica, što pre završi žetvu i vršidbu i prinose sakrije od neprijatelja.
 - U rejonu s. Kosinja (kod Otočca), po naređenju Štaba Grupe NOP odreda za Liku. od jednog dela boraca partizanskog bataljona »Božidar Adžija« formirana Kosinjska četa (nazvana i Perušičkom četom).
 - U s. Zminju (kod Kanfanara) formiran opštinski NO odbor.
 - U Rovinju, u fabrici sardina »Ampelea«, pripadnici NOP-a i članovi KPH uništili 6 motora.
 - U logoru u Staroj Gradiški ustaše ubile Milana Spalja, narodnog heroja.

MAKEDONIJA

- 5. jul*
 - Provala i hapšenja 25 članova KPJ i SKOJ-a iz Strumice sprečili da se tih dana na pl. Ograždenu formira Strumički NOP odred.
- C. jul*
 - U rejonu s. Zlatari (na pl. Bigli) formiran Bitoljsko-prespanski NOP odred »Damjan Gruev«.
- 9. jul*
 - U skopskom zatvoru, posle zverskog mučenja, bugarska policija ubila člana biroa Privremenog PK KPJ za Makedoniju Cvetana Dimova Cairčanca. narodnog heroja. (Da bi prikrili zločin policajci su Dimova izmrcvarenog mučenjem, bacili kroz prozor u dvorište zatvora, a zatim lansirali vest o samoubistvu.)
- 11. jul.*
 - Na pl. Liscu Veleški NOP odred »Pere Tošev« vodio borbu u okruženju protiv mnogo jačih bugarskih snaga i policije iz Velesa (sada: Titov Veles), pa se u toku noći veštlim manevrom izvukao iz okruženja.
- Jul s.*
 - U rejonu s. Bogomile (kod Titovog Velesa) održano savetovanje sa delegatima vojnih komiteta (NO odbora) sa područja Azota, na kome su postavljeni zadaci oko pripreme, organizacionog učvršćenja i omasovljenja NOP-a u Azotu.
- 20. jul*
 - U Bitolju ovoga i narednog dana preki sud bugarske 5. armije osudio 12 pripadnika NOP-a na smrt, 4 pripadnika na doživotnu robiju i 18 pripadnika na kazne od 10 do 15 godina strogog zatvora.
 - U s. Selcu i s. Burinecu (kod Prilepa) formirani MNO odbori.
 - PK KPJ za Makedoniju izdao proglas u kome ukazuje na teror i pljačku okupatora nad seljacima i poziva seljake da se pridruže oružanoj borbi i stupaju u redove NOP odreda.
- Jul*
 - U Kumanovu MK KPJ za Kumanovo otpočeo izdavanje lista »Oktobris«.

SLOVENIJA

- I. jul*
 - Kod St. Jošta (blizu Kranja) italijanski vojnici napali 2. grupu NOP odreda kada je pokušala da se preko nemačko-italijanske demarkacione linije prebaci na Dolomite. Uspeo je da se prebaci samo 1. bataljon Savinjskog NOP odreda, dok su se ostali bataljoni prebacili kasnije i na drugom mestu.
 - Štab 3. grupe NOP odreda izdao naredbu o formiranju jurišnih odeljenja u svim četama. Odeljenja su bila sastavljena od najhrabrijih i politički najizraslijih boraca.

4. jul — Na drumu između s. G. i D. Kokre (blizu Kranja) četa Kokršskog NOP odreda vodila borbu protiv nemačkih vojnika i nanela im velike gubitke. Za odmazdu, nemački vojnici zapalili s. Kokru a muško stanovništvo poubijali.
- U Ljubljani održan sastanak komandanata italijanskog 5. U. i 23. armijskog korpusa na kome su utanačene zajedničke mere u vezi sa predstojećim operacijama protiv partizanskih snaga u Sloveniji i Hrvatskoj.
8. jul — U okolini Dobrave, Polhovog Gradeca i Dvora otpočele petodnevne teške borbe Dolomitskog NOP odreda protiv delova italijanske divizije »Granatijeri di Sardenja« i nemačkih snaga. Zbog jakog pritiska okupatora, Dolomitski NOP odred se morao povući u šume.
- Kao represalije zbog akcije Kokršskog NOP odreda u Tuhinjskoj dolini i zbog pretrpljenih gubitaka, nemački okupator spalio sela Gradišče, Koreno i Hom, žene i decu odveo u logore a muškarce starije od 18 godina poubijao i zapalio u kućama.
13. jul — Na Gabrškoj gori (blizu Škofje Loke) nemačke snage, uz podršku tenkova, opkolile dva bataljona Savinjskog NOP odreda, ali su bataljoni u toku noći uspeli da se probiju iz obruča.
- Opkoljene od strane partizanskih snaga italijanske jedinice napustile Zužemberk, pošto im je položaj u mestu postao neizdržljiv. U oslobođenoj varoši formirana prva komanda mesta u Sloveniji.
14. jul — U s. Lučinama (kod Škofje Loke) 1. bataljon Savinjskog NOP odreda 2. grupe NOP odreda, sa 3. četom Gorenjskog bataljona 1. grupe NOP odreda, napao nemačku posadu od 300 ljudi. Borba je trajala više od 9 časova i prestala je kada je posada dobila pojačanja.
15. jul — Prvi bataljon Krimskog NOP odreda izvršio napad na Išku Vas, ali bez uspeha.
- Prvi bataljon 1. grupe NOP odreda reorganizovan u Gorenjski NOP odred.
16. jul — U s. Cesti (kod Kočevja), po naređenju GS NOP odreda za Sloveniju, na svečan način formirana 1. proleterska NOU brigada »Tone Tomšič«.
- Otpočela ofanziva italijanskih snaga na oslobođenu teritoriju Slovenije. U njoj je učestvovalo oko 75.000 italijanskih vojnika. Ofanziva se razvijala na teritoriji Dolenjske, Notranjske i Bele krajine, gde su dejstvovali: 1. proleterska NOU brigada »Tone Tomšič« i 3. i 5. grupa NOP odreda, svega 2.500 — 3.000 partizana. Upravo s italijanskom ofanzivom razvijala se u Gorenjskoj i u Štajerskoj nemačka ofanziva, u kojoj je učestvovalo oko 20.000 nemačkih vojnika. Ofanziva je, u 12 etapa, trajala sve do 4 novembra. Treća etapa je poznata kao roška ofanziva.
- GS NOP odreda za Sloveniju izdao Stabu 5. grupe NOP odreda naredbu o načinu borbe u toku italijanske ofanzive.
- Između s. Marinče Vasi i s. Lesa (kod Zužemberka) Zapadnodolenjski NOP odred iz zasede napao 105. jurišnu legiju crnih košulja i naneo joj gubitke, te se ona morala povući.
17. jul — GS NOP odreda za Sloveniju izdao naredbu o organizovanju Kočevske operativne zone.
- Italijanske snage od Borovnice, Bloka i Cerknice napale Krimski NOP odred. Da bi izbegao frontalni način borbe i opkoljavanje. Krimski NOP odred je podeljen na male grupe, koje su se same izvlačile i odlazile na svoje ranije položaje: Krim — Ljubljanski vrh
18. jul — Na Ljubljanskom vrhu (kod Vrhnike), od 3. čete 1. bataljona i biciklističke čete Notranjskog NOP odreda, formiran 4. bataljon Krimskog NOP odreda.
25. jtil — GS NOP odreda za Sloveniju uputio štabovima 3. i 5. grupe NOP odreda naredbu o razbijanju neprijateljske ofanzive prelaženjem u protiv-ofanzivu na svim područjima.
28. jul — GS NOP odreda za Sloveniju, u cilju lakšeg i operativnijeg rukovođenja jedinicama, izdao naredbu o reorganizaciji štabova partizanskih jedinica i smanjenju broja rukovodilaca po štabovima.
30. jul — Italijanski vojnici iznenada napali 2. čet 2. bataljona Dolomitskog NOP odreda, koja je prihvatila borbu i pod borbom se povukla.

SRBIJA

1. jul — Iznad s. Dubočana (kod Zaječara) Timočki NOP odred odbio napad odreda SDS iz s. Salaša.
- Us. Novim Karlovcima (kod Indije) formiran ilegalni mesni NO odbor.
3. jul — Kod Tri sestrice (na pl. Jastrepcu), od prebeglih partizana iz niškog logora 1 od boraca Jastrebačkog i Rasinskog NOP odreda formiran Kopaonički NOP odred, sa zadatkom da, sa osloncem na planine Kopaonik i Goliju, dejstvuje na komunikacije u dolini r. Ibra. Odred je sutradan krenuo sa pl. Jastrepca ka pl. Goliji.
4. jul — Grupa boraca 1. čete Fruškogorskog NOP odreda spalila autobus koji je saobraćao između s. Grgurevaca i Srem. Mitrovice. Likvidirani su jedan nemački oficir i vlasnik autobusa, poznati petokolonaš.
6. jul — SK KPJ za Zemun proglasom obavestio stanovništvo da je zbog hapšenja sekretara SK Stevana Dukića likvidiran izdajnik 1 potkazivač Toša Cvetković.
- Us. Tijovcu (kod Svrljiga) Svrljiški (Nišavski) NOP odred napao žandarme i seosku stražu i proterao ih iz sela. Neprijatelj je imao 8 mrtvih i ranjenih a partizani 3 poginula.
- Na putu s. Čerević — Ilok — Šid delovi Fruškogorskog NOP odreda i mesne desetine posekli 110 tt stubova.
- Na putu između s. Banoštora i s. Cercvića (kod Petrovaradina) grupa boraca Fruškogorskog NOP odreda minirala i srušila most.
- U Beogradu streljana kurirka PK KPJ za Srbiju Zagorka Malivuk, narodni heroj.
8. jul — Na položaju s. Obli Kamen (k. 1040) — Celavica (na pl. Kopaoniku) Kopaonički NOP odred odbio koncentričan napad četnika Koste Pećanca i u protivnapadu ih razbio.
- Na putu između sela Banoštora 1 Suseka (kod Iloka) grupa boraca Fruškogorskog NOP odreda minirala 1 srušila most.
9. jul — Kod Planinskog doma na Kopaoniku delovi Kopaoničkog NOP odreda napali četnike I nedičevce, te 15 njih zarobili (ostali se razbežali). a zaplenili 14 pušaka, 1 p. mitraljez. 1 sanduk municije, 1 sanduk bombi 1 dr.
- Grupa boraca Fruškogorskog NOP odreda zaustavila neprijateljski vojni automobil na drumu između Iloka i s. Banoštora, te ubila jednog oficira I jednog podoficira a automobil spalila.
- U selima Idvoru, Margitcl, Samošu i Ferdinu (kod Pančeva) nemačka policija otpočela hapšenje pripadnika narodnooslobodilačkog pokreta (do 12. jula zatvorila oko 40 rodoljuba).
- Na putu između s. Lačarka I s. Mandelosa (kod Srem. Mitrovice) grupa boraca Fruškogorskog NOP odreda minirala i srušila most.
- OK KPJ za Srem i Stab NOP odreda za Srem izdali direktivu da se u Sremu pristupi uništavanju žita spremljenog za neprijatelja a i da se pomogne narodu da skriva žito.
10. jul — Ustaško-domobranske 1 žandarmerijske jedinice otpočele čišćenje Fruške gore od Fruškogorskog i Podunavskog NOP odreda. Podunavski NOP odred je izbegao udare i prebacio se u južni Srem, gde je otpočeo da pali žetvu, a Fruškogorski NOP odred je vodio zadržavajući odbranu sa noćnim protivnapadima. Takvom taktikom neprijatelj je bio prisiljen da 16 jula obustavi dejstva i preduzme mere za zaštitu žetve.
- Kod sela Brvenice (između Raške i Ušća) nemački vojnici i četnici napali Kopaonički NOP odred. Ovaj se posle dvočasovne borbe povukao ka selu Gracu gde je istog dana razbio jednu grupu četnika. Neprijatelj je imao gubitke od 8 mrtvih i desetak ranjenih.
- Delovi 1. čete Fruškogorskog NOP odreda minirali i srušili most na putu između s. Rakovca i s. Beočina i stub dalekovoda električne energije za kamenolom Rakovac i Beočinsku fabriku cementa.
11. jul — Na pustari kod s. Lačarka (blizu Srem. Mitrovice) grupa boraca 4. čete Fruškogorskog NOP odreda razoružala neprijateljsku stražu i zaplenila 7 pušaka sa 250 metaka, dosta druge vojničke opreme i 5 konja sa zapregom.

- U selima Lačarku, Martincima i Suljmu (blizu Srem. Mitrovice) mesne desetine spalile 8 dreš-garnitura i 1 krunjaču za kukuruz.
- 12. jul — GS NOP odreda za Srbiju naredio Štabovima NOP odreda u Srbiji da preduzmu mere za spasavanje letine od okupatora.
- Nekoliko četničkih odreda, odredi SDS i odred srpskih dobrovoljaca preduzeli operaciju protiv Svrliškog (Nišavskog) i Ozrenskog NOP odreda na prostorijski pl. Ozrena i Svrliških planina. Ta operacija (poznata kao »Aćimovićeva ofanziva«) trajala je do kraja jula. U borbama u rejonu Zelenog vrha, kod s. Vitanovca na Devici, na Kameničkom visu, kod s. Babinog Kala, i s. Kozja i drugde neprijatelj je uspeo da razbije i skoro potpuno uništi oba odreda. U međuvremenu neprijatelj je oko 2600 ljudi streljao ili oterao u zatvore i logore.
- 12/13. jul — Između s. Mezgraje i s. Toponice (na pruzi Niš — Stalač) delovi Jastrebačkog NOP odreda prevrnuli nemački transportni voz s vojnicima i materijalom. Tri vagona su potpuno uništena; u njima je našlo smrt nekoliko desetina nemačkih vojnika.
- U opštini Mandelos (kod Srem. Mitrovice) mesne desetine onesposobile 4 dreš-garniture i 19 kosačica.
- 13. jul — U opštini V. Radinci (kod Rume) mesna desetina uništila 18 kosačica.
- 14. jul — U blizini s. Calme (kod Srem. Mitrovice) mesne desetine spalile 70 vagona konoplje, 50 jutara ječma, 1 traktor, 2 kosačice, 18 plugova i drugi poljoprivredni materijal.
- 15. jul — Otpočela akcija paljenja žita u Sremu. Do 26. avgusta Fruškogorski NOP odred je spalio pšenicu sa oko 800 katastarskih jutara, Podunavski NOP odred sa oko 750, delovi od kojih je krajem meseca formiran Posavski NOP odred spalili su sa preko 700 i Bosutska četa je spalila sa 300 do 400 katastarskih jutara. Uništen je i veliki broj vršalica i kosačica.
- U opštini Srem. Mitrovica mesne desetine spalile 21 jutro pšenice i 8 kola sena a uništile 3 i onesposobile 9 kosačica.
- Kod s. Bingule (blizu Iloka) delovi Fruškogorskog NOP odreda zapalili majur Borotin. Izgorele su 3 kuće, 5 traktora, 1 magacin, 80 kola slame i 14 m' drva.
- U s. Jarku (kod Srem. Mitrovice) mesne desetine spalile 2 dreš-garniture, traktor, kosačicu i drugi poljoprivredni pribor.
- Jul p.p. — U s. Šeremetovici (na pl. Goliji) Kopaonički NOP odred napao oko 100 četnika Koste Pećanca, ubio 2, zarobio 9 i ranio veći broj (ostatak se razbežao ka Novom Pazaru i Raški); a u pokretu ka Jankovom Kamenu razoružao 8 nedičevaca i 2 četnika.
- Na području Bosutskih šuma formiran Bosutski partizanski vod.
- Jul s. — U s. Sakulji (kod Lazarevca) OK KPJ za Kragujevac formirao sresko partijsko poverništvo za srez kolubarski, sa zadatkom da na teritoriji sreza formira partijske i skojevske organizacije.
- Jul d. p. — Nemačka policija vršila masovna hapšenja u selima južnog Banata.
- U rejonu s. Izblšta (kod Vršca) sekretar PK KPJ za Vojvodinu formirao vršačku ilegalnu grupu'.
- 15/16. jul — Deo boraca Fruškogorskog NOP odreda razoružao stražu na železničkoj stanici Pavlovcima (kod Rume), uništio tt uređaje na stanici, 10 kosačica i 2 vršalice i spalio opštinsku arhivu.
- 16. jul — U s. Kosmovcu (kod Bele Palanke) delovi Nišavskog (Svrliškog) NOP odreda napali četnike, te 7 ubili i 4 ranili, a zaplenili 3 p. mitraljeza. 10 pušaka, 3 revolvera, 10.000 pušanih metaka i dr.
- 18. jul — U srezu Šid mesni partizani zapalili preko 300 krstina pšenice.
- 20. jul — Na Kukavici (na pl. Kopaoniku) Kopaonički NOP odred odbio napad oko 500 četnika, naneo im gubitke od 6 mrtvih i 2 zarobljena i u protivnapadu ih razbio.

' Po drugom l/.voru ta Je grupa formirana sredinom lulu

- Grupa boraca Fruškogorskog NOP odroda izvršila iznenadni vatreni prepad na ž. st. u Rumi i nemačkim vojnicima i ustašama nanela gubitke a potom se povukla¹
- Prva četa Fruškogorskog NOP odreda izvršila napad na posadu u s. V. Radincima (kod Rume), jačine 40 ustaša i nemačkih vojnika. Akcija nije uspela, jer je neprijatelj otkrio napad pre vremena.
- 21. jul
 - Podunavski NOP odred napao neprijateljsko uporište Krčedin (kod Indije), zauzeo i zapalio opštinu sa arhivom i zaplenio 1 p. mitraljez i 10 pušaka sa oko 2000 metaka.
 - Kod s. Gornjeg Medurova (blizu Niša) delovi Jastrebačkog NOP odreda porušili prugu, usled čega je došlo do prevrtanja voza.
 - Iz kačkavaljnice na mestu zvanom Krčimirske šupe (kod Bele Palanke) delovi Nišavskog NOP odreda zaplenili i uništili oko dva vagona kačkavalja spremljenog za nemačku i bugarsku vojsku.
 - U s. Vračevom Gaju (kod Bele Crkve) nemačka policija uhapsila preko 30 članova SKOJ-a i pripadnika NOP-a.
- 22. jul
 - Delovi Podunavskog NOP odreda prekinuli tt veze između Srom. Karlovaca i s. Cortanovaca.
- 22/23. jul
 - U blizini s. Erdevika (kod Iloka) grupa mesnih partizana zapalila preko 100 krstina ječma i pšenice.
- 23. jul
 - Na mestu zvanom Tri sestrice (na pi. Jastrepcu) četnički odred Koste Pećanca iz Ribarske Banje napao jednu četu Jastrebačkog NOP odreda i naneo joj gubitke od 3 mrtva i 4 ranjena borca.
- 24. jul
 - U s. Stejanovcima (kod Rume) odeljenje nemačkih vojnika, uz sadejstvo ustaške policije, provalom uhapsilo 70 rodoljuba i simpatizera NOP-a
- 24/25. jul
 - U s. Jakovu (kod Zemuna) mesne desetine napale domobranski! posadu i ubile 1 domobrana.
- 25. jul
 - U s. Pretrešnji (kod Prokuplja) Jastrebački i Rasinski NOP odred napali četnike Koste Pećanca i proterali ih iz sela, ubivši 4—5 njih.
- 25/26. jul
 - U jeku tzv. »Aćimovićeve ofanzive« otpočela ofanzivna dejstva delova bugarskog 1. okupacionog korpusa (jačine do jedne divizije) na Nišavski (Svrljiški) i Ozrenski NOP odred u rejonu pl. Ozrena I pl. Device. Ne naišavši na otpor, bugarski vojnici su u većem broju sela spalili po 10—20 kuća, streljali po 5—6 meštana, te pljačkali sela svrljiškog, zaplanjskog, sokobanjskog i belopalanačkog sreza. Ta dejstva su trajala 10 dana.
- 26. jul
 - Zbog pritiska jakih neprijateljskih snaga Kopaonički NOP odred so povratio na pl. Jastrebac. Ovde je rasfomiran: jedna njegova Četa je ušla u sastav Rasinskog a druga u sastav Jastrebačkog NOP odreda.
 - Kod s. Vitanovca i s. Miranovca (na Svrljiškim pl.) nedićevci razbili i uništili jednu četu Svrljiškog (Nišavskog) NOP odreda: od 34 borca samo se petorica probila, dok su ostali izginuli.
- 28. jul
 - Između sela Pećinaca I Dobrinaca (kod Rume) jedna desetina Fruškogorskog NOP odreda zapalila autobus i putnički automobil i likvidirala 3 ustaše.
 - U blizini Srem, Karlovaca grupa boraca Podunavskog NOP odreda napala 33 domobrana iz 7. čete vazduhoplovnog školskog puka u Petrovaradinu i nanela im gubitke.
- 28/29. jul
 - Jedna desetina Posavskog NOP odreda, uz sadejstvo desetine iz Podunavskog NOP odreda i uz pomoć mesne desetine, izvršila prepad na žand. st. u s. Simanovcima (kod Stare Pazove) i zaplenila U pušaka. 3000 metaka, 15 bombi i dosta druge spremu.
 - Bosutski partizanski vod izvršio neuspeo napad na žand. st. u s. Bosutu (kod Srem Rače). Poginula su 4 borca.

¹ Po neprijateljskim podacima prepad je izvršen 17. julu.

1942. jul

SRBIJA

jul 1942.

31. jul — Prva četa Podunavskog NOP odroda iznenada napala s. Kraljevece (kod Rume), zarobila 30 domobrana, zaplenila 2 p. mitraljeza i 20 pušaka sa 1600 metaka i spalila 4 vršalice i opštinsku arhivu.
- Jul k. — U s. Grbolama (kod Uroševca) održano oblasno partijsko savetovanje za Kosovo i Metohiju, na kome je, porod ostalog, odlučeno da se formiraju 1 šiptarski odredi i da se naročita pažnja posveti stupanju šiplarske omladine u NOB¹.
- U južnom Sremu, po direktivi OK KPJ za Srem, formiran Posavski NOP odred.
- Jul — Timočki NOP odred se podelio na tri čete: jedna upućena na teren Timoka i Zaglavka, druga u okolinu Boljevca, a treća u Krajinu, sa zadatkom da u tim rejonima izvode akcije.
- Stab Podunavskog NOP odreda uputio proglas stanovništvu Srema da sklanja žito od okupatora.
- U s. Obiliću (kod Prištine) formiran ilegalni MNO odbor.

¹ po drugom Izvoru savetovanje je održano u obližnjem s. PoljitiStu